



§ 39

Tartuntatautilain muutoksen mukaisen valvonnan järjestäminen ympäristöpalveluissa

HEL 2021-002568 T 11 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi selvityksen tartuntatautilain mukaisen valvonnan järjestämisestä.

Eduskunta hyväksyi tartuntatautilain muutoksen, joka astui voimaan 22.2.2021. Lain muutoksen myötä aluehallintoviraston lisäksi myös kunnan vastuulle tulee 59 a §:n mukaisen valvonnan järjestäminen. Tartuntatautilain muutos on määräaikainen ja voimassa kesäkuun 2021 loppuun saakka. Valvontavastuu on laaja ja koskee muun muassa yksityisiä elinkeinonharjoittajia kuten päivittäistavarakauppaa, liikuntatiloja ja kauppakeskuksia, kuntien tiloja kuten kouluja, päiväkoteja ja uimahalleja ja uskonnollisia yhdyskuntia. Tartuntatautilain 59 b §:ssä on säädetty tarkastustoimivaltuuksista, jotka liittyvät hygieniavelvoitteiden ja turvavälien/etäisyyksien sekä niihin liittyvien ohjeistusten toteutuksen valvontaan. Kunnan elintarvike- ja terveydensuojeluviranomaiset voivat tarkastaa tartuntatautilain mukaisia velvoitteita elintarvike- ja terveydensuojelutarkastusten yhteydessä suoraan tartuntatautilain nojalla. Koska tartuntatautilain mukainen, kunnan vastuulla oleva valvonta koskee myös muita kuin elintarvike- ja terveydensuojelulain valvontakohteita, ehdotetaan kunnan tarkastustoimivallan delegointia kokonaisuudessaan ympäristöpalveluiden viranhaltijoille.

Tartuntatautilain mukainen valvonta on tarkoitus toteuttaa pääosin kaupunkiympäristötoimialan ympäristöpalveluiden elintarvike- ja terveydensuojelutarkastusten yhteydessä esimerkiksi elintarvikemyymälöissä, päiväkodeissa ja kouluissa sekä kuntosaleissa ja terveydensuojelulain mukaisissa liikuntatiloissa. Tartuntatautilain mukainen valvonta edellyttää tehtävän hoitamista virkavastuulla sekä muutoksia ympäristöpalveluiden tarkastusten sisältöön ja kohdentamiseen. On todennäköistä, että tartuntatautilain mukaisten tehtävien hoito vaikuttaa elintarvike- ja terveydensuojelulain mukaisen suunnitelmallisen valvonnan toteutumiseen. Suurin valvontatarve kohdistuu tämän hetkisen käsityksen mukaan keväälle. Aluehallintovirasto on jo päätöksellään velvoittanut noudattamaan 58 d pykälän tiukempia vaatimuksia määräajan 14.3. asti. Valvontatarve voi muuttua varsin nopeasti koronatilanteesta ja siihen liittyvistä rajoituksista johtuen.



Tarkastuksia tehdään koronatilanne huomioon ottaen riskiperusteisesti myös muihin kohteisiin sekä aluehallintoviraston ja Liikenne- ja viestintäviraston valvontapyyntöjen perusteella. Tarkastusten suuntaamisessa otetaan huomioon alueellinen tartuntatautilanne epidemiologisen toiminnan arvion mukaan. Kaikki tarkastajat eivät hoida tartuntatautilain mukaista valvontaa, ja muiden kuin elintarvike- ja terveysuojelukohdeiden valvonta keskitetään vain osalle tarkastajia. Ympäristöpalveluiden muun henkilöstön osallistumista valvontaan arvioidaan, kun on alustava käsitys valvontapyyntöjen määrästä ja niiden vaatimista resursseista.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston kanssa on sovittu tehtävänjaosta valvonnan ja neuvonnan osalta. Aluehallintovirasto on jo päätöksellään velvoittanut noudattamaan 58 d pykälän tiukempia vaatimuksia määräajan 14.3. asti. Aluehallintovirasto ylläpitää valtakunnallista koronaneuvontaa, josta Helsinkiä koskevat valvontapyyntö ohjataan erilliseen sähköpostiin.

Tartuntatautilain 59 c §:n 1 ja 2 momentin mukaiset määräykset ehdotetaan delegoitavan kaupunkiympäristötoimialan ympäristöjohtajan päätettäväksi, koska määräykset ovat luonteeltaan kiireellisiä ja liittyvät kiinteästi valvontahavaintoihin. Tartuntatautilain 59 c §:n 4 ja 5 momentissa säädetyt toimivaltuudet ovat sellaisia hallinnollisen pakon käyttämistä sisältäviä toimivaltuuksia, jotka kuntalain 91 §:n 3 momentin mukaan voidaan siirtää vain toimielimelle. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää ympäristöpalveluiden toimenkuvaan kuuluvista hallintopakko- ja uhkasakkoasioista, joten myös tartuntatautilain 59 c §:n 4 ja 5 momentin mukaisten pakkokeinojen käyttämiseen liittyvät asiat on tarkoituksenmukaista siirtää kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston päätettäväksi. Kansliasta saadun tiedon mukaan delegointipäätökset tarkastustoimivallan siirrosta ja hallinnollisen pakon käyttämisestä ovat menossa 3.3 kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Valvonnan käytännön järjestelyjen osalta on tehty tiivistä yhteistyötä kaupungin sisäisen yhteistyön ohella Etelä-Suomen aluehallintoviraston kanssa. Aluehallintovirasto on luvannut laatia tarvittavat tarkastuslomakkeet ja toimijoiden tarvitsemia malliasiakirjoja (selvitys tartuntatautilain mukaisista toimenpiteistä). Ympäristöpalveluiden valvontahenkilöstön koulutus on 3.3.2021 ja tarkastukset on mahdollista aloittaa viikolla 10.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen



04.03.2021

Lisätiedot

Riikka Åberg, yksikön päällikkö, puhelin: 310 32010
riikka.berg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintoviras-
to/Ympäristöterveydenhuolto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Riikka Åberg, yksikön päällikkö, puhelin: 310 32010
riikka.berg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintoviras-
to/Ympäristöterveydenhuolto

Tiedoksi

Elintarviketurvallisuusyksikkö
Ympäristöterveysyksikkö